

Спрощення процедур торгівлі в Україні: оцінки та очікування бізнесу (за результатами 2-го щорічного опитування «Діалог зі сприяння торгівлі»)

Оксана Кузяків

виконавчий директор Інституту економічних досліджень
та політичних консультацій
керівник проекту «Діалог зі сприяння торгівлі»

м. Київ, 20 квітня 2017 року

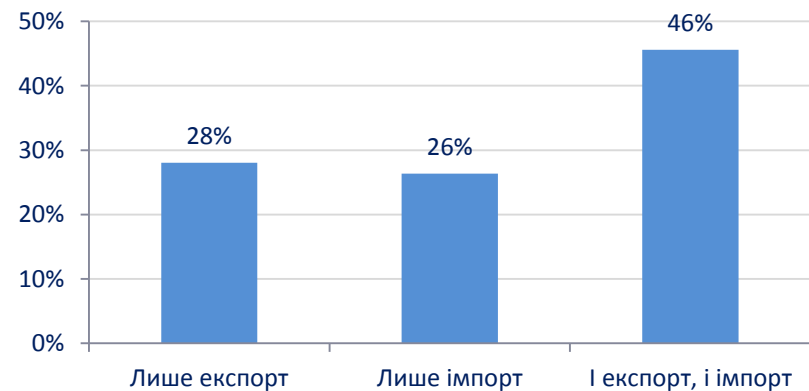
Опитування: ключові факти

- **У жовтні-грудні 2016** року Інститут економічних досліджень та політичних консультацій провів **другу хвилю опитування** українських експортерів та імпортерів в рамках проекту «Діалог зі сприяння торгівлі»
- **Мета дослідження:**
  - оцінити зміни в політиці сприяння торгівлі та практиці її виконання;
  - оцінити рівень залучення бізнесу до діалогу з владою у сфері розробки заходів щодо сприяння торгівлі на національному та регіональному рівнях
- Польовий етап опитування був здійснений компанією GfK Україна та Луганською регіональною ТПП

Опис респондентів

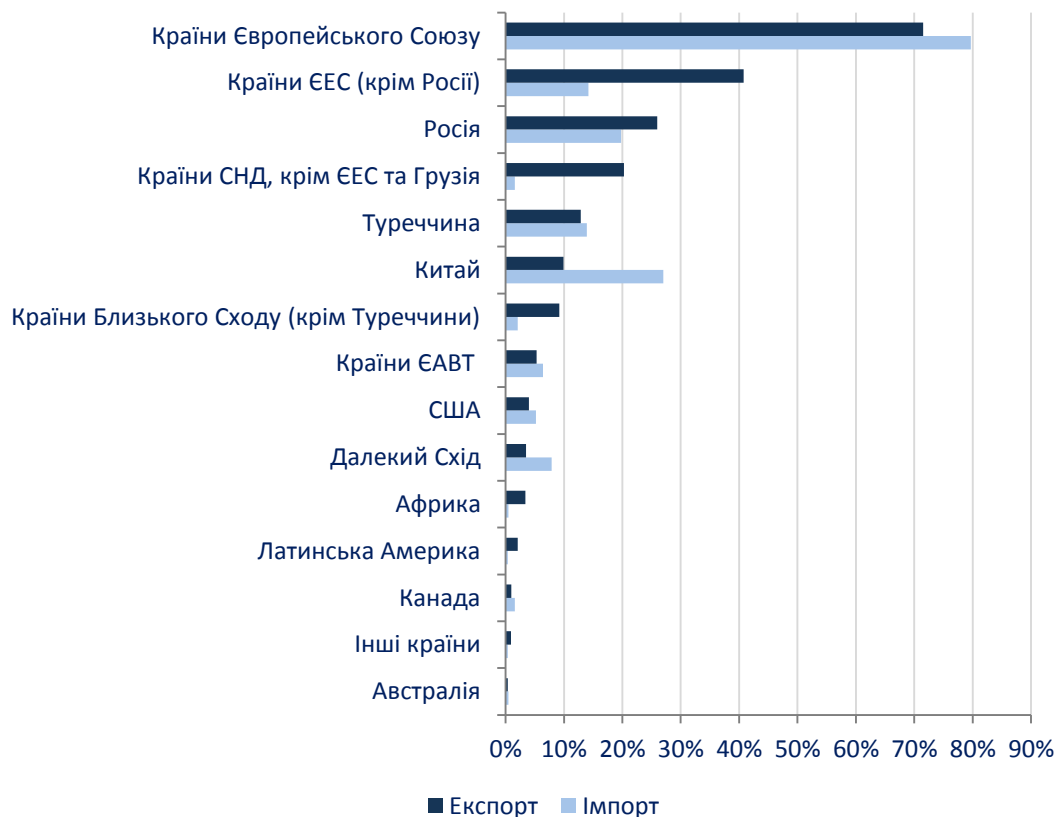
- Було опитано 1044 підприємства у 25 регіонах України. Опитування не проводилось у АР Крим та м. Севастополь
- Представлені сектори: 59% – промисловість, 29,5% – торгівля, 8% – сільське господарство, 3% – послуги
- 28% опитаних – лише експортери, 26% – лише імпортери, 46% здійснюють експорт та імпорт
- 23% – мікропідприємства (до 10 працівників), 31% – малі (11-50), 23% – середні (51-250), 23% – великі (більш, ніж 250 працівників)

Напрямки експорту та імпорту

- Європейський Союз – основний напрямок торгівлі для опитаних експортерів та імпортерів
- Вагома частина опитаних торгує з країнами Євразійського Економічного Союзу та з Росією

Географічні напрямки експорту та імпорту

* Сума відсотків перевищує 100%, оскільки респонденти могли обрати декілька відповідей

Проект фінансується
Європейським Союзом

Перешкоди для експорту

- 27% респондентів серед підприємств-експортерів **особисто** стикалися із перешкодами при здійсненні експорту

Основні перешкоди для експорту

* Сума відсотків перевищує 100%, оскільки респонденти могли обрати декілька відповідей

Проект фінансується
Європейським Союзом

Перешкоди для імпорту

- 35% респондентів серед підприємств-імпортерів **особисто** стикалися із перешкодами при здійсненні імпорту

Основні перешкоди для імпорту

* Сума відсотків перевищує 100%, оскільки респонденти могли обрати декілька відповідей

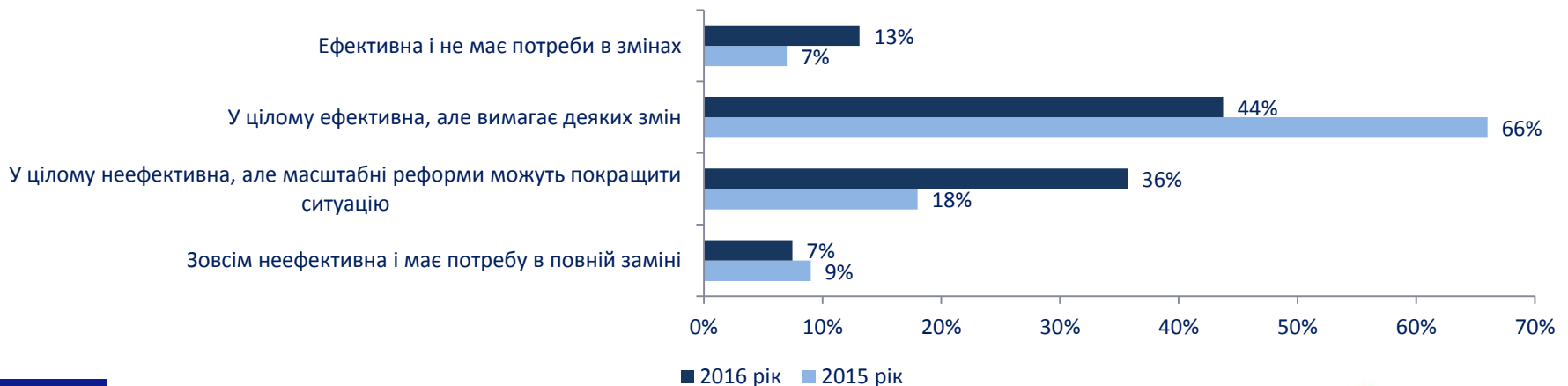

Проект фінансується
Європейським Союзом

Оцінка ефективності роботи митниці

- Опитані підприємства поділяються на тих, що вважають роботу митниці в цілому ефективною, але такою, що вимагає деяких змін, (44%) та тих, що вважають її роботу неефективною, але надіються на реформи, (36%)
- Частка останніх зросла порівняно із 2015 роком

Оцінка ефективності роботи митниці

Проблеми на митниці

- **Недосконале митне законодавство** – це основна проблема у роботі митниці, на думку опитаних підприємств.
- Вагомими проблемами є **(2) брак прозорості і відкритості, (3) свідоме завищення митної вартості товарів та (4) корупція**

Проблеми у роботі митниць

* Сума відсотків перевищує 100%, оскільки респонденти могли обрати декілька відповідей

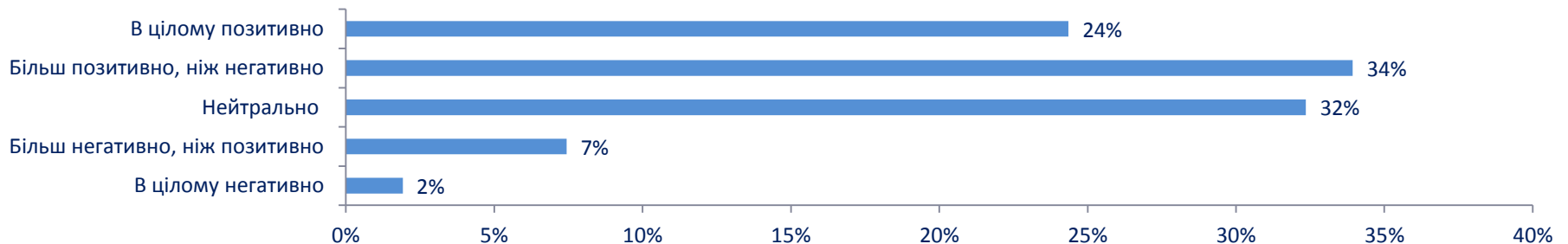
Проект фінансується
Європейським Союзом

Оцінка технічного оснащення митниці

- Опитані підприємства оцінюють технічне оснащення митниці (у тому числі програмне забезпечення) позитивно або нейтрально
- Підприємства, що здійснюють лише імпорт, менш позитивно оцінюють якість технічного оснащення на митницях, ніж інші опитані підприємства

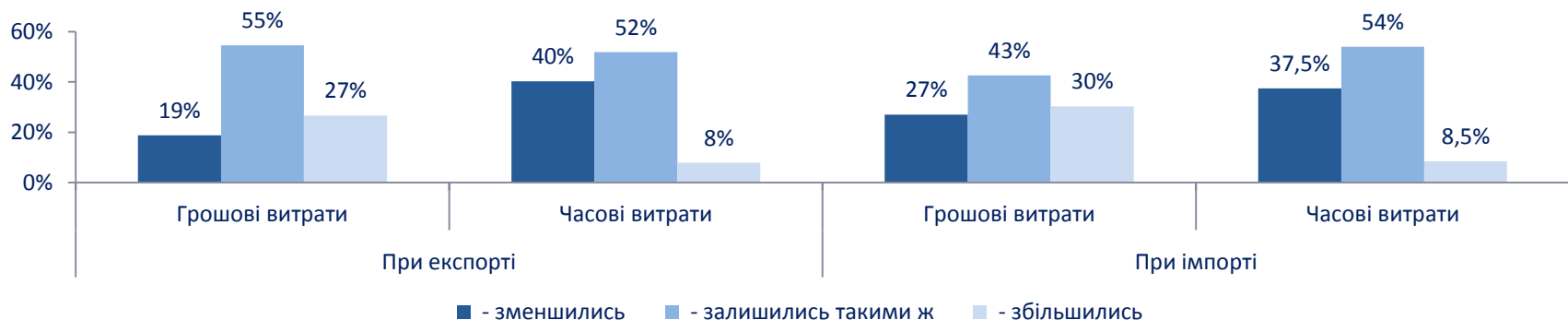
Оцінка технічного оснащення митниці, в тому числі програмного забезпечення, з точки зору відповідності вимогам митних процедур

Зміна вартості митного оформлення (гроші та час)

- Порівняно із 2014 роком, близько третини підприємств зафіксували зниження часових витрат, пов'язаних із проходженням митниці.
- Але частка підприємств, які у 2016 році стали платити більше при здійсненні імпорту та експорту, перевищує частку тих, які заплатили менше.

Зміна грошових та часових витрат при митному оформленні

Проходження «єдиного вікна»

- 20% усіх опитаних повідомили, що мали досвід проходження митних процедур через «єдине вікно», 28% повідомили, що не мали такого досвіду; 52% підприємств працюють через митних брокерів.
- Якщо не рахувати підприємств, що працюють з митними брокерами, то митні процедури через «єдине вікно» проходили 42% опитаних.

Проходження митних процедур через "єдине вікно"

Електронний документообіг (1)

Документи, що подаються виключно в електронному форматі

- Більшість підприємств надають державним органам документи у вигляді електронного запису, зокрема 45% – більшість або всі документи, а 38% – частину документів.
- Але 17% взагалі не використовують електронні документи

Електронний документообіг (2)

30% не знають чому їх підприємство не надає документів в електронній формі, **23,6%** вказали, що такого **не вимагають**, **21,3%** зазначили, що це через **вимоги інших контрагентів**, **14,6%** вважають, що це через вимогу надати **оригінали документів** при деяких процедурах

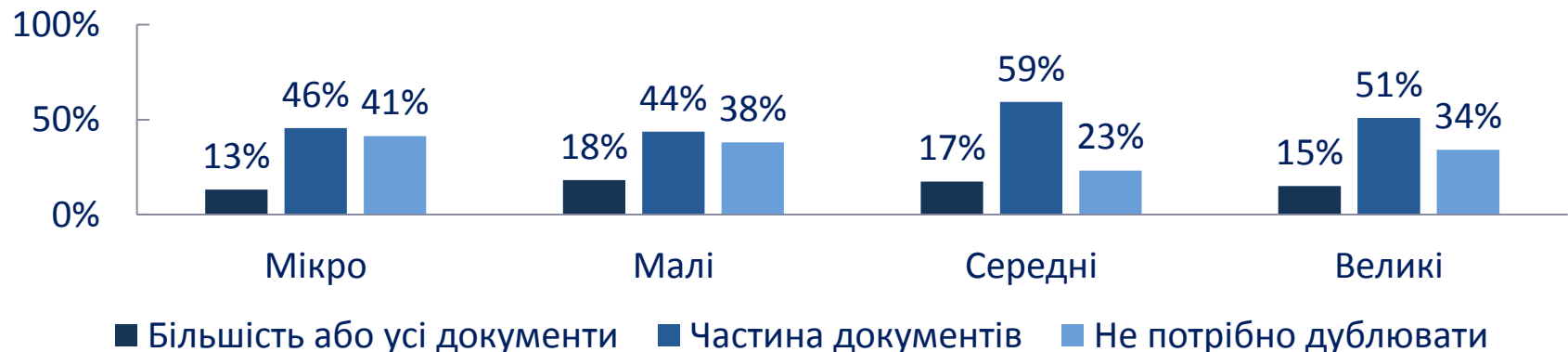
Чому Ваше підприємство не надає документів в електронній формі?

Дублювання документів

- Дублювання документів у електронному та паперовому вигляді досить поширене: 16% опитаних підприємств дублюють усі документи, 49% – частину. Решта 35% подають документи лише у паперовій або електронній формі
- Середні підприємства найчастіше дублюють документи

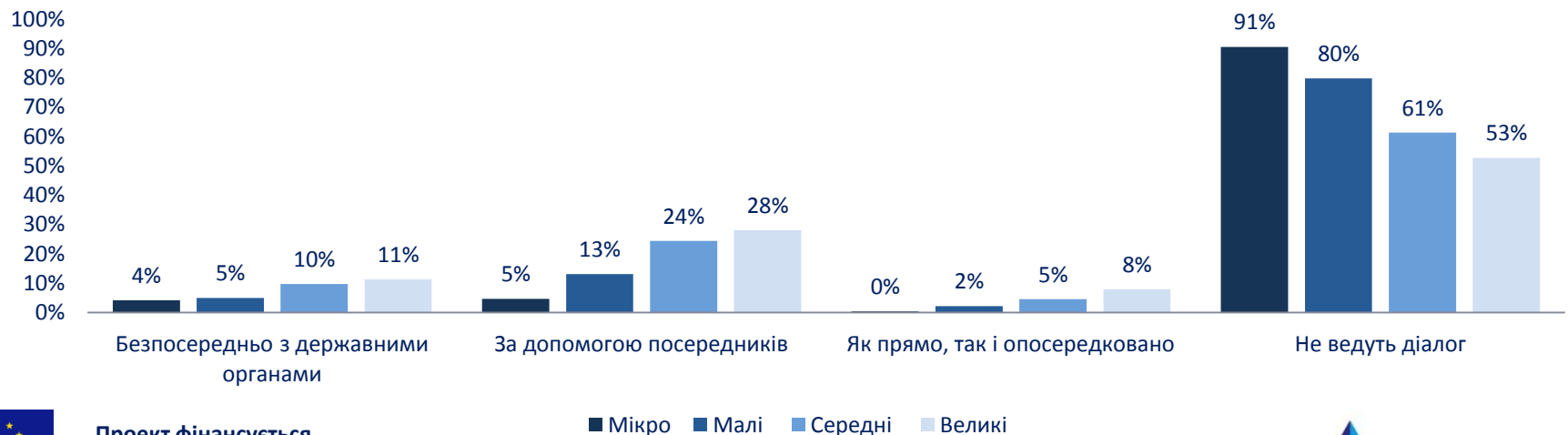
Дублювання електронного та паперового формату документів (за розміром підприємства)

Діалог з державними органами

- 43% опитаних входять до бізнес-асоціацій
- 73% опитаних підприємств не ведуть діалог з владою щодо сприяння торгівлі, 17% ведуть діалог через посередників (бізнес-асоціації, ТПП), 7% контактують безпосередньо з державними органами та 4% – через обидва канали

Як підприємства ведуть діалог з державними органами щодо процедур торгівлі

Контакти

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

вул. Рейтарська 8/5-А, Київ 01030, Україна
тел: +38-044-278-6360
e-mail: institute@ier.kiev.ua

www.ier.com.ua

[IER.Kyiv](https://www.facebook.com/IER.Kyiv)

[@IER_Kyiv](https://twitter.com/IER_Kyiv)